

Supplerende grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Udvalget for Videnskab og Teknologi

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA)

KOM (2008) 583 endelig

Optrykt på baggrund af grundnotat af 29. oktober 2008. Ændringer er markeret med streg i venstre margen.

1. Resumé

Forslag om at iværksætte ISA-programmet for at fremme interoperable elektroniske offentlige tjenester til borgerne i EU. ISA (Interoperability solutions for European public administrations) er en videreførelse af det eksisterende IDABC-program, som løber i perioden 2005-2009.

ISA-programmet vil fortsætte arbejdet i IDABC-programmet med at udvikle fælles tjenester og værktøjer med henblik på, at vidt forskellige elektroniske offentlige systemer skal kunne udveksle informationer på tværs af landegrænserne i EU. Dermed søger man at undgå, at der opstår elektroniske barrierer for den frie bevægelse af varer og arbejdskraft inden for det indre marked.

Programmet foreslås for en 6-årig periode fra 2010 til 2015 med et samlet budget på 164,1 millioner euro. Programmet gennemføres af Kommissionen i samarbejde med en komité, CIO-udvalget, som er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne.

Forslaget har været drøftet på arbejdsgruppeniveau i Rådet, hvor der er bred opbakning til at støtte forslaget. Europa-Parlamentet har påbegyndt sin udvalgsbehandling i januar 2009, og Rådet forventer, at indlede formelle forhandlinger med Europa-Parlamentet i marts 2009.

2. Baggrund

I 1999 blev EU-programmet IDA¹ igangsat for at fremme interoperabilitet imellem elektroniske offentlige tjenester (også kaldet eGovernment) i medlemsstaterne. Ved udgangen af 2004 blev IDA afløst af det nuværende IDABC²-program, som har leveret en række anbefalinger, værktøjer og pilotprojekter med det formål at fremme eGovernment i EU.

Da IDABC-programmet udløber med udgangen af 2009, er der igangsat et arbejde med at specificere, vedtage og igangsætte dets påtænkte afløser, ISA-programmet.

¹ IDA er en forkortelse af den engelske betegnelse: "Interchange of Data between Administrations".

² IDABC er en forkortelse af den engelske betegnelse: "Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens".

5. februar 2009

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

Sagsbehandlere

Thomas Pilegaard Maarup
Telefon 3337 9238
Telefax 3545 0010
E-post tpm@itst.dk

Peter Mikael Ostensfeld

Telefon 3545 0133
Telefax 3545 0017
E-post pmo@itst.dk

Sagsnr. 08-044927

Det aktuelle forslag sigter således mod at lægge rammerne for ISA-programmets videreførelse af det hidtidige arbejde leveret med IDA og IDABC.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF art. 156 om proceduren for vedtagelse af foranstaltninger af fælles interesse for Fællesskabet. Forslaget skal følgelig behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen mellem Rådet og Europa-Parlamentet, som beskrevet i TEF art. 251.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt med følgende begrundelse:

”Målsætningerne i forslaget kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne alene, idet disse, hvis de handlede uafhængigt af hinanden, ikke ville kunne opnå den interoperabilitet, der er nødvendig for elektroniske offentlige tjenester på tværs af grænser og sektorer, og ikke kunne etablere de nødvendige fælles løsninger til støtte for kommunikationen mellem europæiske offentlige myndigheder.

IT- og Telestyrelsen

Gennem en indsats på fællesskabsplan vil man bedre kunne nå målsætningerne i forslaget, idet programmet vil etablere og anvende fælles tjenester, generelle værktøjer og fælles referencerammer til støtte for interoperabiliteten med henblik på at fremme smidig kommunikation mellem offentlige myndigheder på tværs af grænser og sektorer og således muliggøre levering af elektroniske offentlige tjenester til støtte for gennemførelsen af Fællesskabets politikker og aktiviteter. Programmet har således i sagens natur en klar EU-dimension.”

Regeringen vurderer ligeledes, at programmet er fuldt ud i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da udviklingen af fælleseuropæiske, elektroniske offentlige tjenester ikke kan gennemføres af medlemsstaterne hver for sig. Der er således tale om fælles EU-koordinering af principper og standarder for interoperabilitet og national implementering af borgerrettede elektroniske forvaltningstilbud.

5. Formål og indhold

Det aktuelle forslag beskriver rammerne for et 6-årigt program, ISA, som skal videreføre det hidtidige arbejde leveret i IDA og IDABC. Det overordnede formål for såvel ISA som for de foregående programmer er at opnå interoperabilitet mellem offentlige it-systemer inden for og på tværs af medlemsstaterne, hvilket vil sige at vidt forskellige elektroniske offentlige systemer skal kunne udveksle informationer på tværs af landegrænserne. Dette er med henblik på dels at blive i stand til at levere bedre ydelser til borgere og virksomheder og dels for at mindske elektroniske barrierer for varernes og arbejdskraftens fri bevægelighed imellem medlemsstaterne.

ISA skal arbejde inden for fire forskellige områder:

- a) *Fælles referencerammer*
Forbedring og nyudvikling af fælles referencerammer til støtte for inter-

operabiliteten på tværs af landegrænser og sektorer. Ved fælles referencerammer forstås eksempelvis strategier, metoder eller skabeloner der kan sikre sammenhæng mellem medlemsstaternes arbejde med elektroniske offentlige tjenester.

b) *IKT-vurdering af lovgivning*

Vurdering af aspekterne ved informations- og kommunikationsteknologi (IKT) i forbindelse med foreslået eller allerede vedtaget fællesskabslovgivning samt planlægning af implementeringen af IKT-systemer til støtte for gennemførelsen af sådan lovgivning.

c) *Fælles tjenester*

Anvendelse og forbedring af eksisterende fælles tjenester såvel som etablering, anvendelse, forbedring samt udvikling af nye fælles tjenester med henblik på udnyttelse i stor skala. I 2008 er der eksempelvis (under det eksisterende IDABC-program) udviklet et værktøj til at opsamle standarder og andre dokumenter kaldet Center for semantisk interoperabilitet (SEMIC.eu). Dette værktøj kan bruges med henblik på at muliggøre udveksling af information mellem forskellige medlemsstaters elektroniske tjenester, som ellers kan have vidt forskellige tekniske og lingvistiske baggrunde.

d) *Generelle værktøjer*

Etablering, levering og forbedring af nye såvel som forbedring af eksisterende genanvendelige generelle værktøjer.

IT- og Telestyrelsen

ISA-programmet vil blive udmøntet af Kommissionen i et rullende arbejdsprogram, hvorigennem Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne vil gennemføre undersøgelser og projekter i relation til de ovenfor beskrevne arbejdsområder. Mindst én gang om året behandler og godkender Kommissionen det rullende arbejdsprogram og enhver ændring heraf. Midler til gennemførelse af ISA-programmets aktiviteter udløses enten ved optagelse af disse i arbejdsprogrammet eller ved godkendelse af projektgrundlag/gennemførelsesrapport.

Der etableres ”Udvalget for Interoperabilitet på tværs af Landegrænser”, kaldet CIO-udvalget, med repræsentanter fra alle medlemsstater, som skal bistå Kommissionen i gennemførelsen af ISA-programmet. Dertil kommer, at Kommissionen én gang om året skal aflægge beretning for CIO-udvalget om arbejdet med programmet.

Programmet er åbent for deltagelse fra EØS- og kandidatlande. Desuden kan tredjelande, internationale organisationer og internationale enheder deltage i det omfang, det ikke medfører ekstraomkostninger for fællesskabsbudgettet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEF art. 251 om fælles beslutningstagen høres. Der foreligger ikke endnu en udtalelse, men Europa-Parlamentet har påbegyndt udvalgsbehandlingen af forslaget i januar 2009.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forlaget påvirker ikke direkte dansk lovgivning, da der er tale om et støtteprogram for udvikling og understøttelse af elektroniske offentlige tjenester, som det er frivilligt at benytte.

Forslaget kan dog indirekte afføde nationale aktiviteter, som det kan findes relevant at lovgive om. Dette vil i givet fald være et rent nationalt anliggende, og eventuelle lovgivningsforslag vil således blive behandlet separat fra dette forslag.

8. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Programmet er fuldt finansieret af Fællesskabet og vil dermed ikke direkte berøre statsfinanserne. Forslaget medfører en udgift på EU-budgettet på 164,1 millioner euro (i løbende priser) fordelt ud over perioden fra 1. januar 2010 til 31. december 2015. Heraf er de 103,5 millioner euro afsat for perioden frem til 31. december 2013, og er dermed dækket af EU's eksisterende budgetramme for 2007-2013.

IT- og Telestyrelsen

Kommissionen angiver desuden, at det resterende beløb for 2014-2015 forventes at blive dækket af den efterfølgende budgetramme for 2014 og frem. Det kan her til bemærkes, at finansieringen af sidstnævnte periode vil skulle vurderes i sammenhæng med forhandlingerne om de finansielle perspektiver efter 2013, og kan følgelig ikke præjudicere disse.

Da Danmark betaler ca. to procent af EU's udgifter, svarer programmet til en statslig udgift på ca. 24,5 millioner kr. i den 6-årige periode, som programmet varer.

Programmet kan muliggøre effektiviseringer i den offentlige sektor og forbedre de internationale konkurrencemuligheder for danske virksomheder og dermed påvirke samfundsøkonomien positivt.

Det vurderes, at forslaget ikke påvirker miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation med frist den 4. december 2008. Følgende svar er modtaget.

Dansk IT har i skrivelse af den 4. december 2008 meddelt, at man anser interoperabilitet mellem elektroniske offentlige tjenester i EU's medlemsstater som særdeles vigtigt for at fremme denne type tjenester til borgerne og for at undgå, at der opstår elektroniske barrierer for varenes og arbejdskraftens fri bevægelighed i EU's indre marked. Dansk IT støtter derfor op om forslaget om at iværksætte ISA-programmet til erstatning for det eksisterende IDABC-program, der løber fra 2005-2009.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Kommissionens forslag korresponderer med regeringens aktuelle politik på it-området, som blandt andet indebærer et stort fokus på udviklingen af elektroniske

offentlige tjenester baseret på åbne standarder. Forslaget er derudover i tråd med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Kommissionens meddelelse er blevet diskuteret på arbejdsgruppeniveau i Rådet senest den 2. december 2008. Der er generel enighed blandt medlemsstaterne om at støtte forlaget.

Der er ikke fastsat nogen dato for behandling af forslaget i Coreper, men afhængigt af sagens fremskridt i Europa-Parlamentet kan dette muligvis blive aktuelt allerede primo marts 2009.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 29. oktober 2008.

IT- og Telestyrelsen